

Datum
2020-10-05
Handläggare
Susanne Viker
Enheten för Biologisk mångfald
Susanne.viker@havochvatten.se

Dnr
2409-20
Direkt
010-698 6076

Mottagare
Näringsdepartementet

Yttrande över Remiss Naturvårdsverkets förslag på jakttider N2020/01735/FJR

Sammanfattning

Naturvårdsverkets förslag på jakttider som nu remitterats av Näringsdepartementet handlar om förändrade jakttider för ett stort antal arter. Förslaget bedöms beröra Havs- och vattenmyndighetens uppdrag främst avseende förslaget om licensjakt på säl, och yttrandet begränsas därför till detta.

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker att allmän jakt på säl, samt bemyndigande till licensjakt på vikare inte införs i jaktförordningen. Vidare anser Havs- och vattenmyndigheten att regeringen bör avvakta med att besluta om permanent införande av licensjakt på gråsäl och knobbsäl i jaktförordningen tills pågående utvärdering av licensjakt av gråsäl enligt regeringsuppdrag har färdigställts i juni 2021.

I det fall licensjakt på gråsäl och knobbsäl skrivs in bör denna jakt begränsas tidsmässigt, i enlighet med befintligt bemyndigande. Havs- och vattenmyndigheten anser att licensjakt på säl behöver avgränsas inom tydliga geografiska områden, och att licensjakten behöver följas upp avseende bl.a. jaktens påverkan på sälarnas bevarandestatus, ekosystem samt andra mänskliga aktiviteter. Licensjakt på säl inom skyddade områden där säl är utpekad som naturvärde bör inte heller få förekomma.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Med hänvisning till att förslaget i stora delar inte berör Havs- och vattenmyndighetens uppdrag begränsas svaret till den del av förslaget som avser jakt på säl.

41. Jakt på säl

Gråsäl

Havs- och vattenmyndigheten anser att bemyndigande för beslut om licensjakt på gråsäl i nuläget inte bör skrivas in i jaktförordningen, bl.a. med hänvisning till att nuvarande licensjakt ännu inte utvärderats, och det enligt förvaltningsplanens delmål framgår att jakt som förvaltningsåtgärd bör utvärderas vetenskapligt.

Ett deluppdrag inom regeringsuppdraget *Uppdrag att revidera förvaltningsplanen för gråsäl och genomföra en vetenskaplig utvärdering av en eventuell beståndsreglerande jakt på gråsäl ur ett ekosystemperspektiv samt att föreslå åtgärder för att skydda bestånden av torsk* är att utvärdera den tillfälligt införda licensjakten ur ett ekosystemperspektiv. Havs- och vattenmyndigheten ska redovisa deluppdraget i juni 2021.

Målen för förvaltningsplanen för gråsälspopulationen är att uppnå gynnsam bevarandestatus samt att gråsälens påverkan på människans intressen ska vara neutral eller positiv. De delmål som tagits fram för att uppnå detta är

- att öka kunskap och dialog om sälens roll i ekosystemet, inklusive dess påverkan på fisk och fiske,
- att förbättra förutsättningarna för samexistens mellan gynnsam bevarandestatus och hållbar fiskeriering
- att utföra vetenskapliga utvärderingar av förvaltningsåtgärder, inklusive jakt.

Med hänvisning till att utvärderingen av utförd licensjakt inte är slutförd är förvaltningsplanens krav på vetenskapliga utvärderingar av förvaltningsåtgärder inte uppfyllt. Havs- och vattenmyndigheten anser vidare att de få så kallade atlantiska gråsäl i Västerhavet kräver särskild hänsyn, och bör inte omfattas av ett eventuellt bemyndigande för licensjakt.

EU-kommissionen har nyligen framfört till Sverige att gråsäl kan förekomma i fler Natura 2000-områden än vad Sverige har rapporterat. Arten kan därför behöva pekas ut som bevarandevärde i fler Natura 2000-områden för att säkerställa att tillräckliga arealer av gråsälens habitat skyddas. En eventuell översyn av utpekande av gråsäl i Natura 2000- områden bör därför ske innan man tar bort tidsbegränsningen för licensjakt på gråsäl.

Knubbsäl

Havs- och vattenmyndigheten anser att det finns skäl att avvakta med att skriva in även licensjakt på knubbsäl. Förvaltningsplanen för knubbsäl har samma övergripande mål som för gråsäl. Idag arbetar Havs- och vattenmyndigheten med genomförande av förvaltningsplanen för knubbsäl i Västerhavet vilket omfattar populationsövervakning, kunskapsinhämtning ur ett ekosystemperspektiv, och viltskadeersättning för skador på fiske orsakade av säl. Med hänvisning till att resultat av utvärderingen av licensjakt på gråsäl sannolikt är relevant för bedömning

av förutsättningarna för licensjakt på knubbsäl i västerhavet anser Havs- och vattenmyndigheten att införande av bemyndigande för licensjakt på knubbsäl bör avvakta tills utvärderingen är färdigställd.

Knubbsälen i Kalmarsund bedöms vara ett eget genetiskt åtskilt bestånd och är listad som såbar (VU) enligt Artdatabankens rödlista. Detta bestånd bör därför undantas från jakt, vilket bör framgå direkt av förordningstexten.

Vikare

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker att bemyndigande för licensjakt på vikare inte skrivs in i jaktförordningen, med hänvisning till att den inte bedöms uppnå gynnsam bevarandestatus enligt Art- och habitatdirektivet, eller god miljöstatus enligt HVFMS 2012:18. Havs- och vattenmyndigheten har ett pågående arbete med att ta fram en förvaltningsplan för vikare.

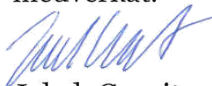
Generella synpunkter avseende jakt på säl

Preliminära data från 2020 års övervakning antyder ovanliga förändringar när det gäller utbredning av både gråsäl och knubbsäl varför en analys och utvärdering av både övervakning och ovan nämnda uppdrag bör göras innan beslut fattas om att skriva in licensjakt för gråsäl och knubbsäl i jaktförordningen. I det fall licensjakt på gråsäl och knubbsäl införs i jaktförordningen behöver det förenas med föreskrifter om tydlig geografisk indelning av jaktområdet och krav på uppföljning.

Uppföljningen bör omfatta ökad datainsamling för att följa upp jaktens effekter på sälbestånd och vidare ekosystemeffekter (inbegripet fisksamhällen och bestånd) samt mänsklig verksamhet (som fiske, friluftsliv och turism) samt avstämning och koordinering med andra berörda länder bland annat inom HELCOM (Helsingforskonventionen). Havs- och vattenmyndigheten vill särskilt erinra om rekommendation antagen 2006 (HELCOM Rekommendation 27-28/2) avseende gemensamt bevarande av sälar i Östersjön

Havs- och vattenmyndigheten anser också att skyddade naturområden generellt bör undantas från jakt för att minimera påverkan på annat djurliv samt det rörliga friluftslivet.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Jakob Granit efter föredragning av utredaren Susanne Viker. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Johan Kling, avdelningschefen Mats Svensson, enhetschefen Mia Olsson, verksjurist Anna Johansson och utredaren Karl Norling medverkat.

Jakob Granit

Susanne Viker